الملك سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُورة الملك — އާޔަތުގެ ޢަދަދު (٣٠)

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ
ٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلْنَٰهَا رُجُومًا
لِّلشَّيَٰطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ ٱلسَّعِيرِ ﴿٥﴾

މުފްރަދު

تَبَٰرَكَ = ބަރަކާތްތެރިވަންތަ ވެވޮޑިގެންވެއެވެ.| ހެޔޮކަން ގިނަވެވޮޑިގެންވެއެވެ. ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ = އެކަލާނގެ
އަތްޕުޅުގައި (އެކަލާނގެ ބާރުގެ ދަށުގައި) އެންމެހާ ތަކެތީގެ ވެރިކަން.۞ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ = އަދި އެކަލާނގެއީ
ކޮންމެކަމެއްގެ މައްޗަށް. ۞ قَدِيرٌ ﴿١﴾ = ކުޅަދުންވަންތަވެވޮޑިގެންވާކަލާނގެއެވެ.۞ ٱلَّذِى خَلَقَ = އެކަލާނގެއީ
ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ.۞ ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ = މަރާއި ދިރުން : حَيَاة (މަރުވުމާއި ދިރިއުޅުން)۞ لِيَبْلُوَكُمْ = ތިޔަބައިމީހުން
އިމްތިޙާނު ކުރެއްވުމަށްޓަކައެވެ.۞ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا = ތިޔަބައިމީހުންކުރެ ޢަމަލުތަކުގެ ގޮތުން އެންމެ ހެޔޮވެގެންވަނީ
ކާކުތޯ؟ ۞ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾ = އެކަލާނގެއީ ގަދަފަދަވަންތަ އަދި ގިނަގިނައިން ފާފަފުއްސަވާ ކަލާނގެއެވެ.
۞ ٱلَّذِى خَلَقَ= އެކަލާނގެއީ ހެއްދެވިކަލާނގެއެވެ۞ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا= ގޮތިގޮތަށް ހަތް އުޑު. (އެއް
އުޑު މަތީ އަނެއް އުޑު) ۞ مَّا تَرَىٰ ކަލޭގެފާނު ދެކެވަޑައި ނުގަންނަވާނެއެވެ.۞ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ = رَحْمٰن ވަންތަ
ކަލާނގެ ހެއްދެވުމުގައި ۞.مِن تَفَٰوُتٍ އެއްވެސް ހަމަނުޖެހުމެއް / އެއްވެސް ތަފާތުވުމެއް/ އުނިކަމެއް.۞ فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ
= ފަހެ ނަޒަރު ލާ ހިނގައިގެން ބައްލަވާށެވެ.!)۞ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ އެއްވެސް ފަޅުވުމެއް/އެއްވެސް ބިނދުމެއް
ކަލޭގެފާނު ދެކެވަޑައިގަންނަވަނީތޯއެވެ؟۞ ثُمَّ ٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ = ދެން ދެވަނަ ފަހަރަށް ތަކުރާރުކޮށް (ގިނަގިނައިން)
ނަޒަރުކޮށް ބައްލަވާށެވެ.! ۞ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُ = ކަލޭގެފާނަށް އެނބުރި އާދޭނެ نَظَرُ އިނބުރިއައިސް ۞ خَاسِئًا =
ދެރަވެ ނިކަމެތިވެގެންނެވެ. ۞ وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ = ވަރުބަލިވެ ހިތާމަކުރާ ބާވެ.۞ وَلَقَدْ زَيَّنَّا = އަދި ހަމަކަށަވަރުން

ތިމަންރަސްކަލާނގެ ޒީނަތްތެރި ކުރެއްވީމުވެ. ۞ ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا = (ދުނިޔޭއާއި) ގާތްވެގެންވާ އުޑު. ۞ بِمَصَٰبِيحَ = ބައްތިތަކުން/ތަރިތަކުން. وَجَعَلْنَٰهَا = އަދި އެތަކެތިތިމަންރަސްކަލާނގެ ލެއްވީމުވެ. ۞ رُجُومًا لِّلشَّيَٰطِينِ = شَيْطَان ން ނަގަން އުކާލާ، އުސްތަރު ގަދިގަދި ޖެހޭވާ ތަކެތި ކަމުގައި. ۞ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ = އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ އެއުރެންނަށް ތައްޔާރު ކުރެއްވީމުވެ. ۞ عَذَابَ ٱلسَّعِيرِ ۝٥ = އަނދައަނދާ ހުރި އަލިފާނުގެ عَذَاب.

إجْمَالِي މާނަ

(١) އެކަލާނގެ އަތްޕުޅުގައި - ނުވަތަ އެކަލާނގެ ބާރުގެދަށުގައި - އެންމެހާ މިލްކުއްވާ ކަލާނގެ ބަރަކާތް ވަންތަ ވެވޮޑިގެންވެއެވެ. ހެޔޮކަން ގިނަވެގެންވެއެވެ. އަދި އެކަލާނގެއީ ކޮންމެ ކަމެއްގެ މައްޗަށް ކުޅަދުންވަންތަ ވެވޮޑިގެން ވާ ކަލާނގެއެވެ.

(٢) އެކަލާނގެއީ މަރުވުމާއި އަދި ދިރުން ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ. އެބައި ދުނިޔޭގައި މަރުވުމަށްފަހު އަލުން آخِرة ދުވަހުން ދިރުއްވާ ކަލާނގެއެވެ. އެއީ ތިޔަބައިމީހުން އިމްތިޙާނު ކުރުވައި ތިޔަބައި މީހުންކޮޅު ޢަމަލު ކުރުމުގައި އެންމެ ރަނގަޅީ ކާކުކަން އެކަލާނގެ ދެނެވޮޑިގަތުމަށްޓަކައި ހާމަކުރެއްވުމަށްޓަކައެވެ. އެކަން ޢަޒީޒު ކުރައްވައިދެއްކެވުމަށްޓަކައެވެ. އަދި އެކަލާގެ ޖަޒާ ދެއްވުމަށްވެސް. އަދި އެކަލާނގެއީ ގަދަފަދަ ވަންތަ އަދި ގިނަގިނައިން ފާފަފުއްސަވާ ކަލާނގެއެވެ.

(٣) އެކަލާނގެއީ އެއްއުޑުގެ މަތީ އަނެއް އުޑު ވާގޮތަށް މަތިމައްޗަށް ހަތް އުޑު ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ. އަދި رَحْمَن ވަންތަކަލާނގެ އުފެއްދެވުމުގައި އެއްވެސް ހަމަނުޖެހުމެއް ނުވަތަ އަދިއެއްވެސް ތަފާތެއް ކަލޭގެފާނަށް ނުފެންނާނެއެވެ. އަޅެ ކަލޭގެ ލޯ ރަނގަޅަށް ހިނގައި އެބަލާ ފެނޭތޯ އެއްވެސް ތަޅުންގަނޑެއް އަދި ފަޅުވުމެއް ފޫއްޓުމެއްވާތޯ ރަނގަޅަށް ބަލައިބާލާށެވެ.

(٤) އަދި ތަކުރާރުކޮށް ދެފަހަރު ފަހަރަކަށްފަހު ފަހަރަކަށް އެއިން ބާކީއެއް ރަނގަޅު ނުފެނުމުން ގަސްދުކޮށްބަލާށެވެ. ކަލޭގެ نَظَرُ ކަލޭގެ ގާތަށް އަނބުރާ އަންނާނީ ދަތިވެ ވަރުބަލިވެ ބަލަހައްޓާކުދެ ލުއިވެގެންނެވެ. އެބައި އެއްވެސް ޢައިބެއް ރަނގަޅު، ބަލިކޮށް ފޫއްޓުމެއް ނުފެންނާނެއެވެ.

(٥) އަދި ހަމަކަށަވަރުން ދުނިޔޭއާއި އެންމެގާތްވާ އުޑު ބައްތިތަކުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ޒީނަތްތެރި ކުރެއްވީމުވެ. އެބައި ތަރިތަކުން ޒީނަތްތެރި ކުރެއްވީމުވެ. އެތަރިތަކަކީ އުޑުން ވައްކަންކުރާ شَيْطَان ގަޔަށް ޖެހޭތަކެތި ކަމުގައި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ލެއްވީމުވެ. އަދި آخِرة ދުވަހުން އަނދައަނދާ ހުރި އަލިފާނުގެ عَذَاب އެއު ތިމަންރަސްކަލާނގެ ތައްޔާރު ކުރެއްވީމުވެ.

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَآ أُلْقُوا۟ فِيهَا سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا وَهِىَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِ ۖ
كُلَّمَآ أُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا۟ بَلَىٰ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا
فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

މަރުޙަލާ

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ = އަދި ކާފަރުވީމީސްތަކުންނަށް ވެއެވެ. ❁ بِرَبِّهِمْ = އެމީހުންގެ رَبُّ ގެ حَضْرَة ގައި. ❁ عَذَابُ
جَهَنَّمَ = ނަރަކައިގެ عَذَاب ❁ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٦﴾ = އެއީ ރުޖޫޢަވާތަން ނުބައިވެގެންވާތަނެކެވެ. ❁ إِذَا
أُلْقُوا۟ فِيهَا = އެމީހުން އެނަރަކައަށް އުކައިލެވިއްޖެއްޔާ ❁ سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا = އެނަރަކައިގެ ބޮޑުއަޑެއް ހިމާރު
ގެ އަޑުގަނޑަށް ކަހަލަ ނުބައި ގަދަބޮޑު އަޑުތަކެއް އަހާނެއެވެ❁ وَهِىَ تَفُورُ ﴿٧﴾ = އެނަރަކަ ކަކާ ހޫރާލައި. ❁ تَكَادُ
تَمَيَّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِ = ރުޅިއައިސްގެން ދެކޮޅު ކޮޅަށް ފަޅައިގެންދާހާ ވެއެވެ. ❁ كُلَّمَآ أُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ = ކޮންމެ ޖަމާޢަތެއް
އެނަރަކައަށް އުކާލެވޭ ކޮންމެފަހަކު ❁ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ = އެނަރަކަ ބެލެހެއްޓުން މަލާއިކަތުން އެމީހުންނާ
ސުވާލުކުރާނެއެވެ. ❁ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ = ކަލޭމެންގެ ގާތަށް نَذِير އެއް ނާދެއެވެ ❁ قَالُوا۟ بَلَىٰ = އެމީހުން
ބުނާނެއެވެ. ތެދެކެވެ. (އާއެކެ.) ❁ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ = ހަމަކަށަވަރުން އަހަރެމެންގެ ގާތަށް نَذِير އެއް
އައިސްފައިވެއެވެ. ❁ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا = އަހަރެމެން (އެބޭކަލުން) ދޮގުކޮށްފީމުއެވެ. އަދި އަހަރެމެން ބުނީމުއެވެ ❁
مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ = ٱللهއެއްވެސް އެއްޗެއް ބާވައި ނުލައްވައެވެ. ❁ إِنْ أَنتُمْ = ތިޔަބައިމީހުން ނުވެއެވެ❁ إِلَّا
فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ = ބޮޑު މަގުފުރެދުމެއްގައި މެނުވީ.❁ وَقَالُوا۟ = އަދި އެމީހުން ބުނާނެއެވެ. ❁ لَوْ كُنَّا
نَسْمَعُ = އަހަރެމެން އަޑުއަހާ ބަސްއަހާކަމުގައި ވިޔަނަ.❁ أَوْ نَعْقِلُ = ނުވަތަ ވިސްނާ ކަމުގައި (ވިޔަނަ) مَا كُنَّا ❁
= އަހަރެމެން ނުވީމުއެވެ❁ فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾ = ނަރަކައިގެ (އަހުލުވެރިންގެ) އެކުވެރިންކަމުގައި❁
فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ = ފަހެ އެމީހުން އެމީހުންގެ ފާފަތައް إِعْتِرَافُ ވާނެއެވެ❁ فَسُحْقًا = ދުރު (الله ގެ އަރަހުމަތު
رَحْمَة) ދުރުވެގެންދާށެވެ!❁ لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾ = އަހުލުވެރިންނަށް އެކުވެރިންނަށް. إِنَّ ٱلَّذِينَ = ހަމަކަށަވަރުން
އެބައިމީހުން ❁ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم = އެބައިމީހުންގެ رَبُّ އަށް ބިރުވެތިވާ ❁ بِٱلْغَيْبِ = غَيْبُ ގައި ވަކިނުވެގެން ❁

لَهُم مَّغْفِرَةٌ = އެމީހުންނަށް ފާފަ ފުއްސެވުން ހުއްޓެވެ. ۞ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١٢) = އަދި ބޮޑުވެގެންވާ ދަރުމަވާރި ، އެއީ ސުވަރުގެއެވެ. ۞

إجْمَالِي މާނަ

(٦) އަދި ކާފަރުވީ މީސްތަކުންނަށް އެބައިމީހުންގެ رَبُّ ގެ حَضْرَةُ ގައި ހުރީ ނަރަކައިގެ އަޒާބެވެ. އެއީ ގޮސްތިބުން ނުބައިވެގެންވާ ތަނެކެވެ.

(٧) އެނަރަކައިގެ ތެރެއަށް އެބައިމީހުން އުކައިލެވިއްޖެއްޔާ އެނަރަކައިގެތެރެއިން ހިމާރު ހަޅޭއްލަވައި ގަންނަކަހަލަ ނުބައިއަޑު ފާޑެއް އެމީހުން އަހާނެއެވެ. އޭރު އެނަރަކަ ކައްކައްކަމުން މީސްތަކުންނާއި އެކު ކެކިކެކި އޮވެ. ۞

(٨) އެނަރަކައަށް ހުރި ރުޅި ގަދަކަމުން ފަޅައިގެން ދާކަހަލަ ވެގެންދެއެވެ. އަދި އޭގެތެރެއަށް ނަރަކައިގެތެރެއަށް ކާފަރުންގެ ޖަމާޢަތެއް އުކައިލެވޭ ކޮންމެ ފަހަރަކު އެނަރަކަ ބަލަހައްޓާ މަލާއިކަތުން ބަސްކުރައްވާ ސުވާލުކުރައްވާނެއެވެ. ކަލޭމެންގެ ގާތަށް ފާރު (މީހާއިދެއްކި) ބިރުދައްކާ ބަޔަކު ނުގެއްސެއްދެން ؟ ۞

(٩) އެމީހުން ދަންނަވާނެއެވެ. ނޫނެކެވެ. ބިރުދައްކާ ބަޔަކު ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ނަމަވެސް އަހަރުމެން އެބޭކަލުން ދޮގުކުރީމެވެ. އަދި އަހަރުމެން ބުނީމެވެ. ﷲ ދަންނަވާ އެއްވެސް އެއްޗެއް ބާވައިލެއްވިކަމުގައެވެ. ކަލޭމެން ހުރީ ބޮޑު މަގުފުރެދުމެއްގައެވެ. ۞

(١٠) އަދި އެމީހުން އެނަރަކައިގާ ތިބެގެން ބުނާނެއެވެ. އަހަރުމެން ވެސް އެބޭކަލުންގެ ބަސް އަހައި ވިސްނައިގެން ސިކުނޑި ބޭނުން ކުރިނަމަ ފުރިހަމަކޮށް ދުނިޔެ ތެރޭގައި ހުރިނަމަ އަހަރުމެން ވާނީ ނަރަކައިގެ އަހުލުވެރިންނަށް ނޫނެވެ. (އެކަމަކު އެރުވުން އެއީ ހަމަހުސްނަމައެކެވެ.) ۞

(١١) ދެން ފަހެ އެމީހުން އެމީހުންގެ ފާފަތައް إعْتِرَافُ ވާނެއެވެ. ނަމަވެސް ﷲ ގެ އެކަލާނގެ رَحْمَة އެމީހުންނާއި ދުރުކުރައްވާށެވެ! ۞ (اللهُمَّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ ... آمِيْن)

(١٢) ހަމަކަށަވަރުން غَيْبُ ގައި ވެސް ބިރުގަތުމާއެކު އެބައިމީހުންގެ رَبُّ އަށް ބިރުވެތިވި މީސްތަކުން ނަން އެކަލާނގެ حَضْرَةُ ން ފާފަ ފުއްސެވުމާއި ބޮޑުވެގެންވާ ދަރުމަވެއެވެ. އެއީ ނިޢުމަތްތަކުގެ ގެދޮރު ސުވަރުގެއެވެ.

وَأَسِرُّوا۟ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُوا۟ بِهِۦٓ ۖ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلْأَرْضَ ذَلُولًا فَٱمْشُوا۟ فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا۟ مِن رِّزْقِهِۦ ۖ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ
تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱلرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

މުރާދު

وَأَسِرُّوا۟ قَوْلَكُمْ = އަދި ކަލޭމެންގެ ވާހަކަތައް ސިއްރުކޮށްލާށެވެ! ❁ أَوِ ٱجْهَرُوا۟ بِهِۦٓ = ނުވަތަ އެވާހަކަތައް އަޑު
ހަރުކޮށް ދައްކައިލާށެވެ!.❁ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾ ހަމަކަށަވަރުން ހިތްތަކުގެތެރޭގައިވާ ތަކެތިވެސް
އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވެއެވެ.❁ أَلَا يَعْلَمُ = އަޅެފަހެ (ހިތްތަކުގެ އަޑީ ގައިވާތަކެތި) ދަންނަވޮޑިގެން ނުވާނޭ ހެއްޔެވެ؟ ❁
مَنْ خَلَقَ = ތަކެތި ހެއްދެވި ފަރާތަށް❁ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ = އަދި އެކަލާނގެއީ އެކަލާނގެ ދަންނަވޮޑިގެންވާ
ނުރަސް ތަނަވަސްވޮޑިގެންވާ އަދި ހަބަރުތައް ފާޅުނުވާ ދަންނަވޮޑިގެންވާކަލާނގެއެވެ.❁ هُوَ ٱلَّذِى = ހަމަ އެކަލާނގެއެވެ.
❁ جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ = ކަލޭމެންނަށް ބިން ހަދުއްވައި ❁ ذَلُولًا = ފަސޭހަތަކެއްކަމުގައި❁ فَٱمْشُوا۟ فِى
مَنَاكِبِهَا = ފަހެ ކަލޭމެން އެބިމުގެ ފަރާތްތަކުގައި ހިނގައިބައްލަވާށެވެ!. وَكُلُوا۟ مِن رِّزْقِهِۦ = އަދި އެކަލާނގެ ރިޒުޤުން ކަލޭމެން
ކައިބޮއި ހަދާށެވެ.!❁ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾ = އަދި ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭމެން مَحْشَرُ ކުރެވޭނީ ހަމައެކަލާނގެ حَضْرَةُ
އަށެވެ.❁ ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ = އުޑުގައިވާ ކަލާނގެއާއި މެދު ކަލޭމެންވަނީ އަމާންވެގެން ހުރީތޯ؟❁ أَن يَخْسِفَ
بِكُمُ ٱلْأَرْضَ = އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނާއި އެކު ބިންގަނޑު ގަންނަވައިލައްވާފައި މެދު ❁ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ = ތެޅުން
އޮބިންގަނޑު ބަރުގަދަކޮށް ތެޅިފޮޅިގަތުމެވެ.❁ أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ = ނުވަތަ ކަލޭމެން ވަނީ އުޑުގައިވާ
ކަލާނގެއާއި މެދު އަމާންވެގެން ހުރީތޯ؟ ❁ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ = އެކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ މައްޗަށް ފޮނުއްވައިލެއްވުމާއިމެދު❁
حَاصِبًا = ހިލަގަނޑު ❁ فَسَتَعْلَمُونَ = ފަހެ ދެން ކަލޭމެން ދެނެގަންނާނެއެވެ. ❁ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ = ތިމަން
ރަސްކަލާނގެ އިންޒާރު ހުށަހެޅުއްވުނު ގޮތް ކިހިނެއްކަން.❁ وَلَقَدْ كَذَّبَ = ހަމަކަށަވަރުން ދޮގުކުރިއެވެ.❁ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
= އެމީހުންގެ ކުރީގައިވި މީހުން ❁ فَكَيْفَ كَانَ = ފަހެ ވީގޮތް ކިހިނެއްކަމުން ހުރީތޯ؟❁ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ = ތިމަން ރަސްކަލާނގެ
އިންކާރު / ތިމަން ރަސްކަލާނގެ ކޯފާ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ = އެމީހުން ފަހެ ނުދެކެނީ ހެއްޔެވެ؟ ❁ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ = އެމީހުންގެ

މަތީގައިވާދޫނިތަކަށް۞ صَـٰٓفَّـٰتٍ وَيَقْبِضْنَ = ފިޔަތައްހުޅުވައި ހަމަކުރައިގެންނާއި އަދި ފިޔަހަކުރިގެން.۞ مَا يُمْسِكُهُنَّ = އެސޯރުވުން (ވެއްޓެނުދީ) ހިފަހައްޓަވާކަމުގައި ނުވެއެވެ.۞ إِلَّا ٱلرَّحْمَـٰنُ = رحمن ވަންތަ ކަލާނގެފުޅުމެ ۞ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ = ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެ ހުރިހާއެއްޗަކަށް۞ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ = ބައްލަވާ ވޮޑިގެންވެއެވެ.

إِجْمَالِي މާނަ

(١٣) (އޭމީސްތަކުންނޭވެ!.) ކަލޭމެން ބަސްބުނަން ބޭނު އަޑުހަރުކޮށްފާ އަދި އަޑު މަޑުކޮށް ސިއްރުން ބަސްބުނެފާ އެކަލާނގެ حَضْرَةُ އަށް ހަމަހަމަވެގެންވެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ހިތްތަކުގެ އެތެރޭގައި ވާ ތަކެއްޗަކަށް ދަންނަވަން އެކަލާނގެ ދެނެވޮޑިގެންވެއެވެ.

(١٤) އެންމެހައި ތަކެތި ހެއްދެވި ކަލާނގެ އެތަކެތީގެ ސިއްރު ނުދަނޭ ހެއްޔެވެ؟ އެކަލާނގެއީއެކަލާނގެ ދެނެވޮޑިގެ ގޮތުން ނުހަނު ތަނަވަސްވެ ދެނެވޮޑިގެންވާ އަދިއެންމެހައި ހަބަރުތަކެއް ދެނެވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެއެވެ.

(١٥) އަދި ކަލޭމެންނަށްޓަކައި ބިންގަނޑު ނިކަމު ފަސޭހަ ކިޔަމަންތެރިކަމަށް ހަދައިދެއްވީ ވެސް އެކަލާނގެއެވެ. ފަހެ ކަލޭމެން އެބިމުގެ އަރިފަރާތްތަކުގައި ހިނގާބިނގާވެ ހަދައިބަލާށެވެ. އަދި އެކަލާނގެއިވާ ރިޒުޤުން ނުވަތަ އެކަލާނގެ ދެއްވި ރިޒުޤުން ކަލޭމެން ކައިބޮއި ހަދާށެވެ!. އަދި ކަލޭމެން އެނބުރި مَحْشَرُ އަށް ޖަމާކުރެއްވުން ވަނީވެސް ހަމައެކަލާނގެ حَضْرَةُ އަށެވެ.

(١٦) ކަލޭމެން ފަހެ ތިޔައީ އުޑުގައިވާ ކަލާނގެ ކަލޭމެންނާއިގެން ބިންގަނޑު ގަސްބަވައި ނިގަސްނަވާނެކަމާއިމެދު އަމާންވެގެން ހުއްޓެވެ؟ އަދި އެބިންގަނޑު ގަސްބަވައިގެން ޖެހިލަމަ އެބިންގަނޑު ދުން ހަރަކާތްތެރިވެ ބާރުބާރަށް ތަޅުފިލާނެއެވެ.

(١٧) ނުވަތަ ކަލޭމެން ތިޔައީ އުޑުގައިވާ ކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ މައްޗަށް އުޑުން ހިލަތަކުގެ ތޫފާނެއް ފޮނުއްވާފާނެކަމާއިމެދު އަމާންވެގެން ހުއްޓެވެ؟ ދުރުން އެބަލާ ހިލަތަކުގެ ތޫފާނުވައިގެ ދުރުން ދިމަތުން ރަސްކަލާނގެ އިންޒާރު ބިރުގެންނެވުންހުރީ ކޮންފަދައަކުން ކަން ނިކަންހުރު ކަލޭމެންނަށް އެގޭނެއެވެ.

(١٨) އަދި ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުންގެ ކުރީގެމީހުން (ރަސޫލުން ބާކީކުރުން) ދޮގުކުރިއެވެ. އެމީހުންގެމައްޗަށް ތިމަންރަސްކަލާނގެ އިންކާރު އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކާފިރުކަން ހުރީކިހާވަރަކުން ހުއްޓެވެ؟ އެމީހުންގެމައްޗަށް އެކަށީގެން ވެގެންދިޔައީ ބިރުވެރި އަދި ނުރައްކާތެރި ކަންތައްތަކުގައެވެ.

(١٩) އެމީހުން ފަހެ އެމީހުންގެ މަތީ ފިޔަތައް ހުޅުވައި ހަމަކުރައިގެންނާއި އަދި ފިޔަހަކުރިގެންނާއި ދޫނިތަކަށް ނުބަލަނީ ހެއްޔެވެ؟ އެތަކެތި ބިންމައްޗަށް ވެއްޓެނުދީ ހިފަހައްޓަވަނީ رَحْمَن ވަންތަ ކަލާނގެ ފިޔަވައި އެހެން މީހެއްނޫނެވެ. (އެސޯރުވުން ދޫނިތަކަށްދެއްވީ ހަމައެކަލާނގެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެ ހުރިހާއެއްޗަކަށް ބައްލަވާ ވޮޑިގެންވެއެވެ.

أَمَّنْ هَـٰذَا ٱلَّذِى هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ۚ إِنِ ٱلْكَـٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ ﴿٣٠﴾ أَمَّنْ هَـٰذَا ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ
رِزْقَهُۥ ۚ بَل لَّجُّوا۟ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٣١﴾ أَفَمَن يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٢﴾ قُلْ هُوَ
ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَـٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٣٣﴾ قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٣٤﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَـٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٣٥﴾

މުފްރަދާތު

أَمَّنْ هَـٰذَا ٱلَّذِى = އެއީކޮބާ ކާކުހެއްތޯވެ؟❁ هُوَ جُندٌ لَّكُمْ = ކަލޭމެންނަށް ސަވާރުވެވޭކަށް ސިފައިންގެމީހަކަށް
ވެވޭނީ ❁ يَنصُرُكُم = އެއީކަލޭ ކަލޭމެންނަށް ނަސްރުދެނީ.❁ مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَـٰنِ رَحْمَن ވަންތަ ކަލާނގެ ފިޔަވައި
❁ إِنِ ٱلْكَـٰفِرُونَ = ކާފިރުން ނުވެއެވެ.❁ إِلَّا فِى غُرُورٍ ﴿٣٠﴾ = ހެއްދުވެއްގައި މެނުވީ ❁ أَمَّنْ هَـٰذَا ٱلَّذِى=
އެއީކޮބާ ކާކުހެއްތޯވެ؟❁ يَرْزُقُكُمْ = ކަލޭމެންނަށް ރިޒުޤުދެނީ؟❁ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ= އެކަލާނގެ ރިޒުޤު
ހިފެހެއްޓެވިއްޔާ ❁ بَلْ لَّجُّوا۟ = އަދި ހިފެހެއް ހެއްޔެވެ.؟ އެމީހުން އެތިބިމީ ❁ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٣١﴾ =
ނުކިބުރުވެރިކަމާއި ދުރަށްދުވެހިނގާދިޔުމުގައެވެ. ❁ أَفَمَن يَمْشِى = ހިނގާމީހާ ހެއްޔެވެ؟ ❁ مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ=
އެމީހާގެ މޫނުމަތީގައި ❁ أَهْدَىٰٓ = މަގުތެދުވެގެން ވާނީ ބާއޭ ❁ أَمَّن يَمْشِى = ނުވަތަ ހިނގާމީހާ ހެއްޔެވެ؟❁ سَوِيًّا =
ސީދާކޮށް މަގުގައި❁ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٢﴾ = ސީދާވެގެންވާ މަގުމަތީގައި. قُلْ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. ❁ هُوَ
ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ = ކަލޭމެން ހެއްދެވީ ހަމަ އެކަލާނގެއެވެ. ❁ وَجَعَلَ لَكُمُ = އަދި އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ލެއްވިއެވެ.❁
ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَـٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۖ = އިވުމާއި ލޮލާއި އަދި (ވިސްނާ ފިކުރުކުރުމަށް) ހިތާއި ❁ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٣٣﴾
= ކަލޭމެން ޝުކުރުކުރަނީ ކުޑަކޮށްމެ މަދުންނެވެ. ❁ قُلْ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ.❁ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ = ކަލޭމެން
ހެއްދެވީ ފެތުރުއްވައި އެކަލާނގެއެވެ.❁ فِى ٱلْأَرْضِ = ބިމުގައި وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٣٤﴾ = އަދި ކަލޭމެން ޖަމާކުރެ
ވޭނީ (އެނބުރިދާނީ) އެކަލާނގެ ހަޟްރަތަށެވެ.❁ وَيَقُولُونَ = އަދި އެމީހުން ބުނެއެވެ.❁ مَتَىٰ هَـٰذَا ٱلْوَعْدُ =
މިވަޢުދުވާނީ ކޮންއިރަކު ދެންވާނީ ކޮން އިރަކުން ހެއްޔެވެ؟❁ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٣٥﴾ = (އޭމުއުމިނުންނޭވެ.) މިއަރަބީ
މީހުން މިއަޙުނާ ބަހުގައި ތެދުވެރިން ކަމުގައިވާނަމަ (ނިކަން ބުނެބަލާށެވެ.)❁

إِجْمَالِي މާނަ

(٢٠) رَحْمَن ވަންތަ ރަސްކަލާނގެ ނަސްރު ނުދެއްވައިފިއްޔާ ދެން ކަލޭމެންނަށް ނަސްރުދޭނީ މީހަކީ ކާކު ހެއްޔެވެ؟ އެފަދަމީހަކުވާހެއްޔެވެ؟ (އެއްވެސްބަޔަކުވެސް އެފަދަމީހަކު ނުވާނެއެވެ.) ކާފިރުން އުޅެނީ ޣުރޫރުވެރިކަމާއި ބޮޑާކަމުގައެވެ.

(٢١) އަދިއެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ރިޒްޤު ނުދެއްވައި ހިފެހެއްޓެވިއްޔާ ދެން ކަލޭމެންނަށް އެރިޒްޤު ދެނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟ އެފަދަމީހަކުވާހެއްޔެވެ؟ އެފަދަމީހަކު ނުވާނެކަން ކަށަވަރެވެ. އަދި ކާފިރުން އުޅެނީ ހެއްޔެވެ؟ އަދި ކިބުރުވެރިކަމާއި ޙައްޤުން ދުރުވެފައިކަމުގައެވެ.

(٢٢) އަޅެފަހެ އެމީހެއްގެ މޫނުވަތަކޮށްވެއްޓިގެން ހިނގާމީ އާއި ސީދާމަގުގައި ރަނގަޅަށް ތެދުވެގެން ހިނގާމީހާއި ތެދުމަގުލިބި ރަނގަޅަށް ހިނގާނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟ ސީދާމަގުގައި ވާނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟

(٢٣) (ރަސޫލު الله އެވެ.) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ! ކަލޭމެން ހެއްދެވީ ހަމަ އެކަލާނގެއެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް އިވުމާއި ފެނުމާއި ވިސްނާ ފިކުރުކުރުމަށް ހިތްތައްދެއްވިއެވެ.! އެކަންކަމަށްވެސް ކަލޭމެން ޝުކުރު ކުރަނީ މަދުންނެވެ.

(٢٤) (އޭ رَسُولُ الله އެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ.! ކަލޭމެން ހައްދަވައި ބިމުގައި ފެތުރުއްވީ ހަމަ އެކަލާނގެއެވެ. އަދި ކަލޭމެން މަޙްޝަރު ކުރެވޭނީވެސް (އެއްކުރެވޭނީވެސް) ހަމަ އެކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށެވެ.

(٢٥) އަދި އެކާފިރުންގެ މީހުން ބުނެއެވެ. (އޭ މުއުމިނުންނޭވެ.) ކަލޭމެންނަށް ބުނާބަސްތަކުގައި ތެދުވެރިން ކަމުގައި ވާނަމަ ނިކަން ބުނެބަލާށެވެ. މިއަދަ ވަޢުދުކުރާ ޤިޔާމަތް ދުވަހަކީ ކޮންއިރަކުން ހެއްޔެވެ.

قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَـٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ
تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِىَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَـٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَـٰنُ ءَامَنَّا
بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

ތަފްސީރު

قُلْ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ!* إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ = އެކަމުގެ އިލްމުވަނީ ހަމައެކަނި * عِندَ ٱللَّهِ = اللهގެ
حَضْرَةُގައެވެ. وَإِنَّمَآ أَنَا = އަދި އަހުރެންވަނީ ހަމައެކަނި * نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾ = ބަޔާންވެގެންވާ ނަޛީރަކުކަމުގައެވެ.*
فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً = ކައިރިވެގެން އެތިބާ އެ(عَذَابُ) ދުށިހިނދު سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ =
ކާފިރުވީމީހުންގެ މޫނުތައް ނުބައިވެގެން ކަޅުވެއްޖެއެވެ.* وَقِيلَ = އަދި ބުނެވޭނެއެވެ.* هَـٰذَا ٱلَّذِى = މިއީ
(މިއީ ތިޔަ ޢަޛާބުގެ ވަޢުދުދެއްވި)* كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ = ކަލޭމެން އެކަމަށް އެދިއެދިތިބި އަދި ސުވާލުކުރި
އެއްޗެވެ.* قُلْ أَرَءَيْتُمْ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ! ކަލޭމެން ނިކަން ގޮތްދޭބަލާށެވެ!* إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ =
اللهއަހުރެން ހަލާކުކުރައްވައިފިއްޔާ / މަރުއްވައިފިއްޔާ وَمَن مَّعِىَ = އަދި އަހުރެންނާއެކުގައިވާ މީހުންނާއި (މުއުމިނުންނާއި)
* أَوْ رَحِمَنَا = ނުވަތަ އެކަލާނގެ އަހުރެމެންނަށް ސަލާމަތްކޮށްދެއްވައި رَحْمَة ލައްވައިފިއްޔާ* فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَـٰفِرِينَ =
ފަހެ ކާފިރުންނަށް ސަލާމަތްކޮށްދެއްވައި އެޢޫން ސަލާމަތްކޮށްދޭނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟* مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ =
ވޭންދެނިވި އަޛާބުން* قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَـٰنُ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. އެއީ رَحْمَـٰن ވަންތަ ކަލާނގެއެވެ. ءَامَنَّا بِهِۦ =
އަހުރެމެން އެކަލާނގެއަށް އީމާންވެއްޖައީމުއެވެ.* وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ = އަދި އަހުރެމެން ވަކީލުކޮށް ބަރޯސާވަނީ
ހަމައެކަނި އެކަލާނގެއަށެވެ.* فَسَتَعْلَمُونَ = ނިކަންހުރެ ކަލޭމެންނަށް އެނގޭނެއެވެ.* مَنْ هُوَ فِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ
﴿٢٩﴾ = ބަޔާންވެގެންވާ މަގުފުރެދުމުގައިވީ ކާކުކަން* قُلْ أَرَءَيْتُمْ = ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ! ކަލޭމެން ނިކަން
ގޮތްދޭބަލާށެވެ!* إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا = ކަލޭމެންގެ ބޯފެން ބިމަށް ވަދެ ހިކިއްޖެއްޔާ * فَمَن يَأْتِيكُم =
ކަލޭމެންނަށް ގެނެސްދޭނީ ކާކުހެއްޔެވެ؟* بِمَآءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾ = ދިޔަވެގެން ހިނގާ ފެން / ގިނަފެން *

إِجْمَالِي މާނަ

(٢٦) (އޭ ރަސޫލު اللهއެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ!. ޤިޔާމަތުގެ އެނގުންވާކަން ކަށަވަރީ اللهގެ ހަޟްރަތުގައެވެ.
(އަހުރެމެންނަކަށް ނޭނގެއެވެ.) އަހުރެން ވާކަން ކަށަވަރީ ނަޛީރަކުކަމުގައެވެ. އެބަހީ އެކަމުގެ ވާހަކައިން ބިރުގަންނަވާ
ބޭކަލަކުކަމުގައެވެ.

(٢٧) ދެންފަހެ ދާދި ގާތުން އެމީހުންނަށް އެ ޢަޛާބު ފެންނަހިނދުން ކާފިރުވި މީސްތަކުންގެ މޫނުތައް ނުބައިވެ
ކަޅުވެފާ ހުއްޖެވެ. އަދި އެމީހުންނަށް އަންގާނެއެވެ. މި ޢަޛާބަކީ ނުވަތަ މިހާ ފެންނަ ޢަޛާބުގެ މަންޒަރަކީ ކަލޭމެން ދުނިޔޭގައި
އެކަމަށް އެދި ސުވާލުކުރި ޢަޛާބެވެ.

(٢٨) (އޭ ރަސޫލު اللهއެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ.! އަހުރެންނާއި އަހުރެންނާއެކު މިވާ މުއުމިނުން اللهހަލާކު ކުރައްވާ
މަރުއްވައިފިއްޔާ ނުވަތަ އެކަލާނގެ އަހުރެމެން ނުމަރުއްވާ އަހުރެމެންނަށް ރަޙްމަތް ލައްވައިފިއްޔާ ، ފަހެ ކާފިރުންނަށް
ސަލާމަތްކޮށްދީ އެމީހުން މިންޖު ކުރުވާނީ ފަހެ ކާކުހެއްތޯ. ވޭންދެނިވި ޢަޛާބުން އެމީހުން ސަލާމަތްކޮށް ދޭނީ ކާކުހެއްތޯ؟
(ހަމަ އެކަކުވެސް ނުހުންނާނެއެވެ.)

(٢٩) (އޭ ރަސޫލު الله އެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. އެއީ رَحْمَٰن ވަންތަ اللهއެވެ. (އެބަހީ ކަލޭމެން އަޅުގަނޑުމެން
އަޅުކަން ކުރަމުން މި ދާ އެއްކަލާނގެވަންތަ ކަލާނގެއަކީ رَحْمَٰن ވަންތަ ކަލާނގެއެވެ.) އަހުރެމެން މިވަނީ އެކަލާނގެއަށް އީމާން
ވެގެންނެވެ. އަދި އަހުރެމެން ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވަކީލު ކޮށް އިތުބާރު ކުރަނީ ހަމަ އެކަލާނގެއަށެވެ. މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން
މަގުފުރެދިގެންވާ މީހުންނަކީ ކޮންބައެއްކަން ނިކަންހުރެ ކަލޭމެންނަށް އެނގިގެންދާނެއެވެ.

(٣٠) (އޭ ރަސޫލު اللهއެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ!. ކަލޭމެން މިހާ ބޮއި އަދި ބޭނުންކުރާ މިހާރުވާ ފެން ބިމުގެ އަޑިޔަށް
އެކަށްދެސް ހުސްވެ ފެން ނެތިއްޖައްޔާ ދެން ކަލޭމެންނަށް މިޔުރުން ދެނެސް ދޭނީ ފަހެ ކާކުހެއްތޯ؟ (ޖަވާބަކަށްވާނީ
އެކަކުވެސް ނުހުންނާނެއެވެ. އެހެންވީއިރު ދެން ކަލޭމެންނަށް ފެނެއް ދެއްވާ އެކަލާނގެއަށް އީމާންވެ އަޅުކަން އިޚްލާޞް ކޮށް
ނުކުރަނީ ކީއްވެހެއްތޯ؟)